

Open Access beleid Universiteit Utrecht

De Universiteit Utrecht wil zo snel mogelijk bewegen naar 100% open access (OA) voor academische publicaties. Om deze ambitie te realiseren heeft de universiteit een nieuw OA-beleid aangenomen. Dit beleid is van kracht tot en met 2025 en beslaat de gehele periode van het huidige strategisch plan van de universiteit 'Open blik, open houding, open wetenschap'.

In het kader van de brede beweging naar Open Science streeft de UU naar een systeem van volledig open access publiceren voor wetenschappelijke artikelen, boekhoofdstukken en boeken.

De universiteit wil het onderzoekers zo gemakkelijk mogelijk maken om open access te publiceren met aandacht voor een verantwoorde besteding van publieke middelen. Zij zet daarbij meerdere instrumenten naast elkaar in.

Dit alles draagt bij aan een gelijk spelveld in open access publiceren. Het biedt kansen voor nieuwe spelers op het gebied van duurzaam OA publiceren en biedt een alternatief voor grote uitgevers met een dominante marktpositie.

Actuele informatie over het open access beleid op: www.uu.nl/oabeleid

Centraal in het nieuwe open access beleid

De essentie van het OA-beleid is dat iedere onderzoeker van de UU wordt geacht alle artikelen, boekhoofdstukken en boeken, waar mogelijk, open access te publiceren, voor zover de instrumenten die de UU biedt voor open access publicatie daar op dat moment in voorzien.

Daarbij gelden de volgende uitgangspunten voor wetenschappelijke publicaties:

Ze worden onder een [open licentie](#) gedeeld. Deze licentie geeft aan welke voorwaarden er gelden voor verspreiding van de publicatie. Hieronder valt ook het behoud van het auteursrecht door de auteur of instelling.

Ze zijn open beschikbaar voor computationele analyse, voor algoritmische en machine learning toepassingen.

De UU streeft ernaar dat onderzoeksresultaten, in lijn met [Open Science](#) en de visie op [Erkennen en Waarderen](#), worden beoordeeld op basis van de kwaliteit van onderzoek en niet alleen op basis van kwantitatieve indicatoren zoals impactfactoren. Deze nieuwe manier van waarderen is zeer belangrijk voor de beoogde transitie naar Open Science en hoe er gepubliceerd wordt.

Om onderzoekers hier nu en in de toekomst goed in te faciliteren streeft de universiteit naar een toekomstbestendig open access landschap. Een landschap dat de publicatieculturen van verschillende disciplines optimaal ondersteunt en een landschap waarin de kosten van open access publiceren verantwoord blijven. Om dit te bereiken zet de Universiteit Utrecht meerdere instrumenten naast elkaar in.

De onderdelen van de open access strategie zijn:

Gold open access

De UU investeert in contracten met full open access uitgevers.

Hybride open access

De UU zet er op in om bestaande hybride overeenkomsten met uitgevers om te zetten naar volledig open access afspraken tegen een redelijke vergoeding.

De universiteit gaat hybride overeenkomsten aan met middelgrote en kleine uitgevers.

Green open access

De universiteit vraagt onderzoekers de full text van artikelen en boekhoofdstukken die niet open access gepubliceerd zijn te deponeren in de institutionele repository. Er wordt gebruik gemaakt van artikel 25fa van de Auteurswet (Taverne amendement). Hiermee maakt de UU korte wetenschappelijke werken na 6 maanden open access beschikbaar in de [Utrecht University Repository](#). De universiteit onderzoekt de mogelijkheid tot invoering van een rights retention policy waardoor onderzoekers hun publicaties onmiddellijk kunnen delen met een open licentie. (Artikel 25fa van de auteurswet, Amendement Taverne, biedt deze mogelijkheid niet).

Diamond open access

De UU wil bijdragen aan een non-profit infrastructuur waarmee de duurzame beschikbaarheid van publicaties is geborgd. Initiatieven die hieraan werken, zijn afhankelijk van publieke organisaties. De UU ziet deze non-profit initiatieven, die niet gebaseerd zijn op Article Processing Charges (APC's) als aantrekkelijk alternatief en essentieel voor de beoogde transitie naar volledig open access. Hiermee worden de mogelijkheden voor open access publiceren voor onderzoekers verbreed. [Meer over diamond open access](#).

Uitbreiding van mogelijkheden

De Universiteit Utrecht breidt de mogelijkheden uit voor het [open access publiceren van boeken](#). De UU doet dit om onderzoekers te stimuleren om boeken in OA te publiceren en hen bewust te maken van de mogelijkheden voor (financiële) ondersteuning hierbij.

Open Access Fonds

De UU zet het [Open Access Fonds](#) voort voor de periode 2022 –2023 met als doel het verder stimuleren van open access publiceren. Het OA Fonds draagt bij aan de transitie naar Open Science door het wegnemen van (financiële) belemmeringen voor onderzoekers voor publiceren in full open access tijdschriften.

